Esimerkkejä Suomesta

27.11.2026

Matleena Pulkkinen, Arktiset Aromit ry

Miten luonnontuotteita saa käyttää elintarvikkeissa? -webinaari

Interreg
Co-funded by the European Union
Northern Periphery and Arctic
CHARGE

Esimerkkejä luonnonkasvien elintarvikekäytöstä Suomessa

- Luonnonkasvien elintarvikekäyttö edellyttää käyttöhistoriaa ennen 15.5.1997. Jos sitä ei löydy ja kasvia halutaan käyttää **elintarvikkeena**, on sille haettava uuselintarvikelupa.
- Arktiset Aromit ry on päivittänyt **luonnonkasvien käyttölistaa** sivuilleen jo vuosia, uusia päivityksiä on lisätty listalle hiljattain.
- Yhdistys on mukana Lapin ammattikorkeakoulun koordinoimassa NPA-rahoitteisessa CHARGE-hankkeessa, jossa selvitetään muun muassa **mesiangervon**, **koivunlehtien**, **ruusujuuren**, **maarianheinän** ja **voitonlaukan** käyttömahdollisuuksia.

Vuoden 2026 luonnontuotteet: vadelma, sikurirousku ja keto-orvokki.

Vadelma *Rubus idaeus*

Marjat = elintarvike

Lehdet = ravintolisä

tee

Sikurirousku

Lactarius camphoratus

Itiöemä = uuselintarvike

Keto-orvokki *Viola tricolor*

Maanpäälliset osat = ravintolisä

tee

annoskoriste

Interreg
Co-funded by the European Union
Northern Periphery and Arctic
CHARGE

Luonnonkasvien elintarvikekäyttö

- Arktisten Aromien sivulta löytyy tietoa luonnonkasvien elintarvikekäytöstä https://www.arktisetaromit.fi/luonnontuotteet/yrtit/yrttien-elintarvikekaytto/
- Taulukko PDF ja Exel, päivitetty 11/2026
- EU:n uuselintarvikekatalogi löytyy osoitteesta https://ec.europa.eu/food/food-feed-portal/screen/novel-food-catalogue/search
- Viimeiset 100 päivitystä löytyvät osoitteesta: https://ec.europa.eu/food/food-feed-portal/screen/novel-food-catalogue/updates

Taulukossa käytettyjen termien määritelmät

E = Ei uuselintarvike: *Kasvia ja kasvinosaa tiedetään käytetyn elintarvikkeena EU:n alueella merkitsevässä määrin ennen vuotta 1997 ja sen käyttö on sallittua kaikissa elintarvikkeissa.*

R = Ei uuselintarvike ravintolisissä:
Kasvia ja kasvinosaa tiedetään käytetyn ravintolisänä EU:n alueella merkitsevässä määrin ennen vuotta 1997 ja sen käyttö on sallittua ravintolisissä.

Y = Yrttitee: *Yrttiteellä tarkoitetaan tuoreesta tai kuivatusta kasvista tai kasvin osasta vesiuutolla valmistettua haudutettua juomaa, jota käytetään teen tai kahvin tapaan.*

M = Mauste: *Mausteella tarkoitetaan tuoretta tai kuivattua kasvia tai kasvin osaa, jota käytetään pienissä määrin (enintään muutama prosentti tuotteen painosta tai tilavuudesta), ja jota lisätään ruokaan antamaan makua.*

A = Annoskoriste: *Annoskoristeella tarkoitetaan syötävää kasvia tai kasvin osaa, jolla viimeistellään annokset, leivonnaiset tms.*

Interreg
Co-funded by the European Union
Northern Periphery and Arctic
CHARGE

EU:n uuselintarvikekatalogin statukset

Novel Food Catalogue - Statuses

NOT NOVEL IN FOOD - According to the information available to the Member States' competent authorities, this product was used for human consumption to a significant degree within the Union before 15 May 1997. Thus, it is not considered to be 'novel' according to the provisions of the Novel Food Regulation (EU) 2015/2283 and its access to the market is not subject to the pre-market authorisation in accordance with Regulation (EU) 2015/2283.

However, other legislation may restrict the placing on the market of this product as a food in the EU or in some Member States. Therefore, it is recommended to check with the competent authority(ies) of the Member State(s).

NOT NOVEL IN FOOD SUPPLEMENTS - According to the information available to Member States' competent authorities, this product was used in food supplements in the EU before 15 May 1997. Therefore, its use in food supplements is not considered to be novel and is not subject to the pre-market authorisation in accordance with Regulation (EU) 2015/2283.

Any other food uses of this product, other than as, or in, food supplements, might be considered to be novel and consequently might need to be authorised pursuant to the requirements of the Novel Food Regulation (EU) 2015/2283 before they can be placed as food on the EU market.

In addition, other legislation may restrict the placing on the market of this product as a food in the EU or in some Member States. Therefore, it is recommended to check with the competent authority(ies) of the Member State(s) .

NOVEL FOOD - According to the information available to Member States' competent authorities, this product was not consumed in the EU to a significant degree as a food before 15 May 1997. Therefore, a pre-market authorisation in accordance with Regulation (EU) 2015/2283 is required before it can be placed as food on the EU market.

AUTHORISED NOVEL FOOD - This is an authorised novel food and it has been included in the Union list established by Commission Implementing Regulation (EU) 2017/2470.

Please see the authorisation for this novel food on the following link (https://ec.europa.eu/food/safety/novel_food/authorisations/union-list-novel-foods_en) to identify under what conditions of use (table 1) and specifications (table 2) this novel food can be placed on the EU market.

= ELINTARVIKE

= RAVINTOLISÄ

= UUSELINTARVIKE

= HYVÄKSYTTY UUSELINTARVIKE

Interreg
Co-funded by the European Union
Northern Periphery and Arctic

CHARGE

Luonnonkasvien elintarvikestatus

Luonnonkasvien uuselintarvikestatus

Päivitetty 25.11.2026

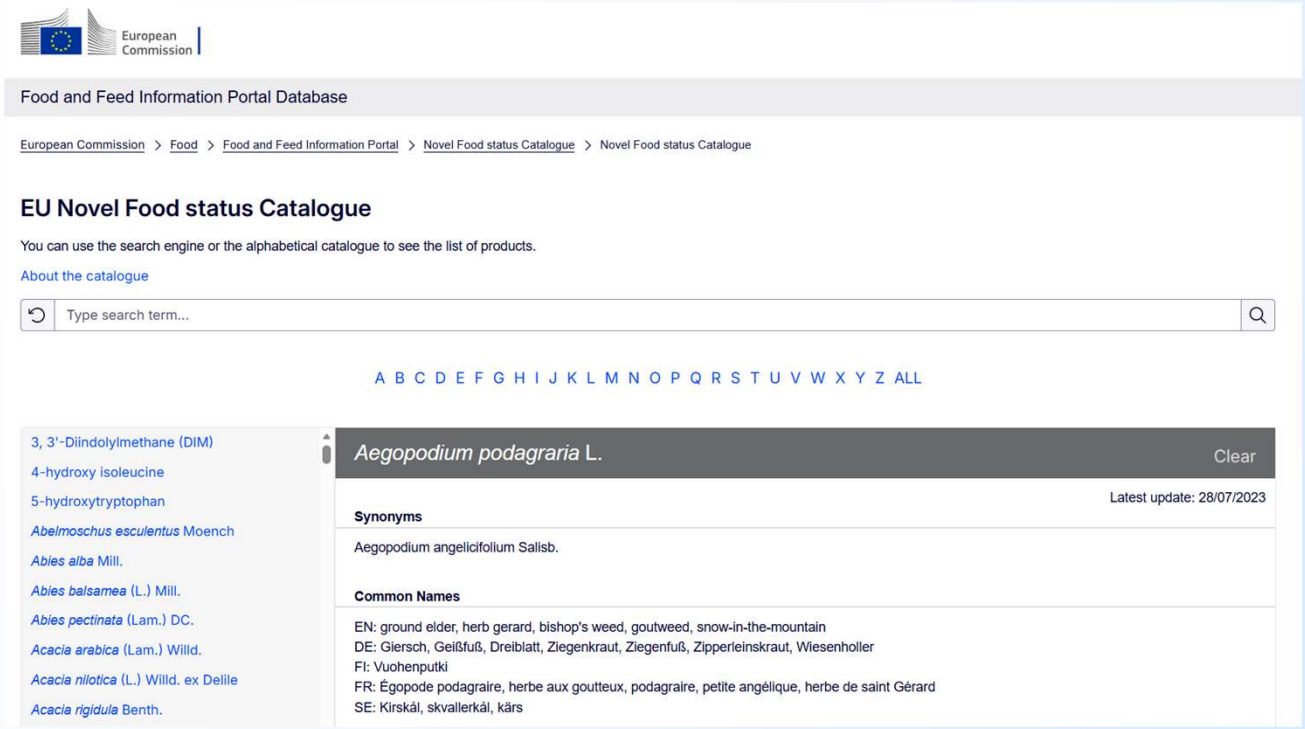
KASVI	Tieteellinen nimi	Käytettävä kasvinosa	Elin-tarvike	Ravinto-lisä	Yrttitee	Mauste	Annos-koriste	EU Novel Food Catalogu
AHOMANSIKKA	*Fragaria vesca*	marjat/(epä)hedelmät	E					
AHOMANSIKKA	*Fragaria vesca*	lehdet		R	Y		A	
HAMPPU	*Cannabis sativa*	siemenet, vesiuutos lehdistä	E					Linkki
HEINÄRATAMO	*Plantago lanceolata*	maanpäälliset osat		R	Y			
HUMALA	*Humulus lupulus*	(emi)kukinnot/tähkät	E					
HUOPAVOIKELTANO	*Hieracium pilosella, Pilosella officinarum*	koko kasvi		R				
HUOPAVOIKELTANO	*Hieracium pilosella, Pilosella officinarum*	yrttitinktuura (alkoholiuutos)		R				
IISOPPI	*Hyssopus officinalis*	tiivistämätön vesiuute maanpäällisistä osista	E					
IISOPPI	*Hyssopus officinalis*	maanpäälliset osat, eteerinen öljy		R				
ISLANNIN- eli ISOHIRVENJÄKÄLÄ	*Cetraria islandica*	koko kasvi		R	Y	M	A	
ISOKARPALO	*Vaccinium oxycoccos*	marjat	E					
ISOKARPALO	*Vaccinium oxycoccos*	lehdet		R				
ISOTAKIAINEN	*Arctium lapa*	koko kasvi		R				
ISOTAKIAINEN	*Arctium lapa*	juuret		R	Y			
JAPANINTATAR **	*Fallopia japonica* **	koko kasvi		R				
JAUHOSAVIKKA	*Chenopodium album*	lehdet	E					
JUOLAVEHNÄ	*Elymus repens, Agropyron repens*	juuret/juurakot		R	Y	M		

https://www.arktisetaromit.fi/content/uploads/2026/11/Luonnonkasvien-uuselintarvikestatus.pdf

Viimeisimmät päivitykset 11/2026

- Taulukkoon on lisätty uuselintarvikekatalogista löytyvät **sienet**
- Lisätty muita Suomessa kasvavia ja EU-listalta löytyviä kasveja: pujo, maarianohdake, rakkolevä, maraljuuri, isotakiainen, pihasyreeni, rikkasinappi, suola-arho, punahattu, orapihlaja, tuoksumatara
- Listalta poistettu sallittuja, mutta Suomessa **uhanalaisia** kasveja: suolayrtti, kissankäpälä, koiranruusu
- Lisätty vanhoille kasveille **uusia käyttömuotoja**: vesiuute, tiivistämätön vesiuute, vesi- tai alkoholiuute (neste tai kuivattu)
    - **Maitohorsma**: vesiuute = hyväksytty elintarvikekäyttöön E
    - **Kanerva**: tiivistämätön vesiuute = hyväksytty elintarvikekäyttöön E

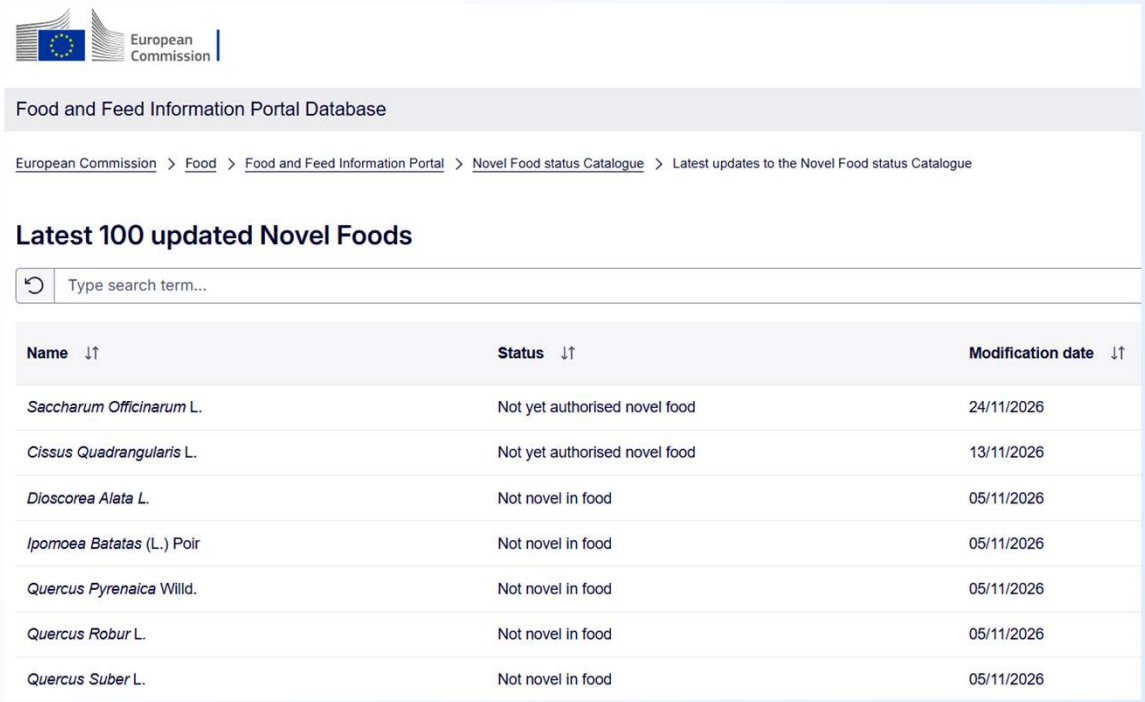
EU:n uuselintarvikekatalogi

https://ec.europa.eu/food/food-feed-portal/screen/novel-food-catalogue/search

Interreg
Co-funded by the European Union
Northern Periphery and Arctic
CHARGE

Viimeiset 100 päivitystä

European Commission

Food and Feed Information Portal Database

European Commission > Food > Food and Feed Information Portal > Novel Food status Catalogue > Latest updates to the Novel Food status Catalogue

Latest 100 updated Novel Foods

Type search term...

Name	Status	Modification date
Saccharum Officinarum L.	Not yet authorised novel food	24/11/2026
Cissus Quadrangularis L.	Not yet authorised novel food	13/11/2026
Dioscorea Alata L.	Not novel in food	05/11/2026
Ipomoea Batatas (L.) Poir	Not novel in food	05/11/2026
Quercus Pyrenaica Willd.	Not novel in food	05/11/2026
Quercus Robur L.	Not novel in food	05/11/2026
Quercus Suber L.	Not novel in food	05/11/2026

https://ec.europa.eu/food/food-feed-portal/screen/novel-food-catalogue/updates

Esimerkkejä viimeisistä päivityksistä

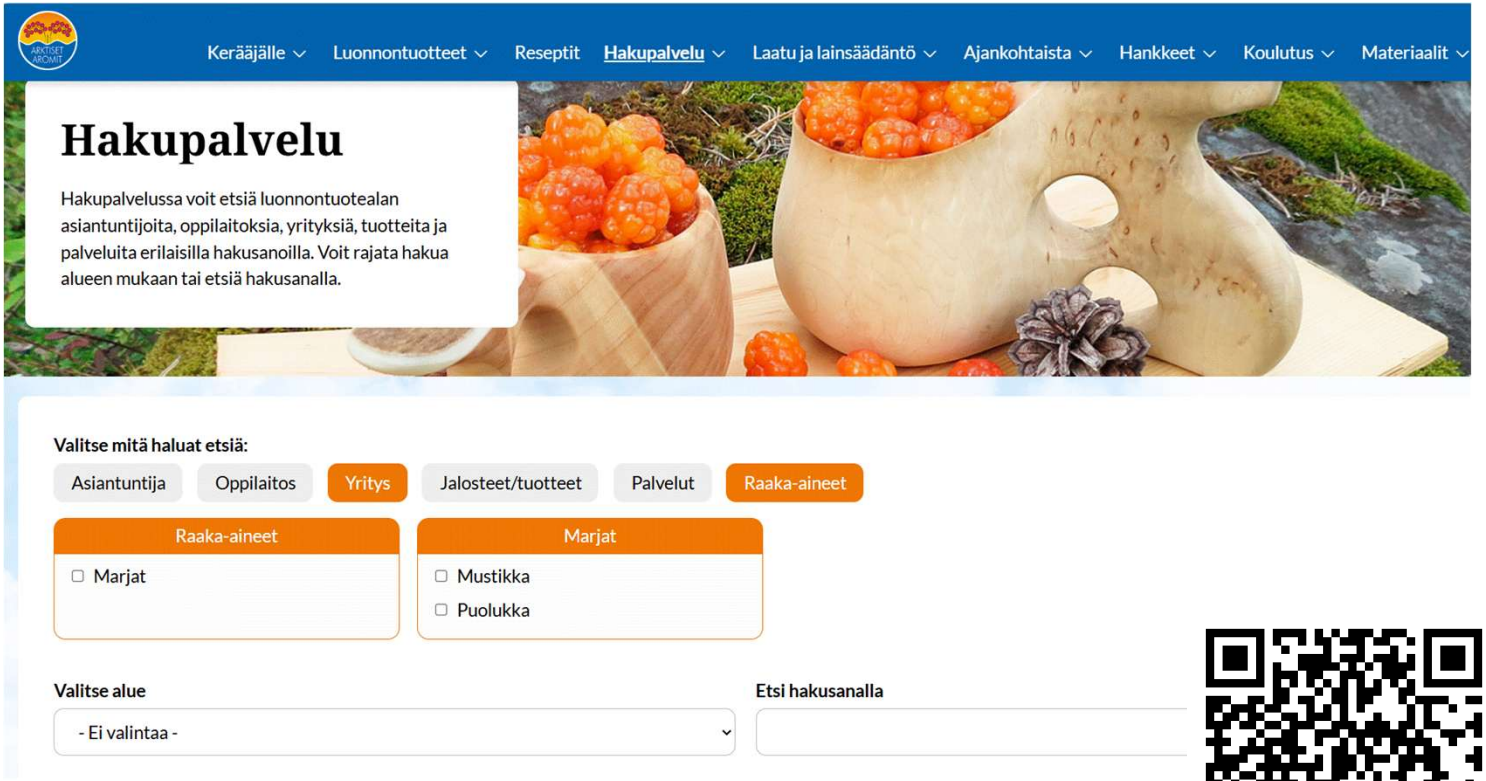
- Tammi *Quercus robur* 5.11.2026, tammenterhot, terhojauho = E
- Lakkakääpä *Ganoderma lucidum* 6.10.2026, vesiuutepulveri = E
- Siiliorakas *Hericium erinaceus* 6.10.2026, vesiuutepulveri = E
- Pakurikääpä *Inonotus obliquus* 6.10.2026, vesi- tai alkoholiuute (neste tai jauhe) = R
- Kanerva *Calluna vulgaris* 14.9.2026, tiivistämätön vesiuute kukista = E
- Hamppu *Cannabis sativa* 21.8.2026, vesiuutos lehdistä = E
- Punahattu *Echinacea purpurea* 13.8.2026, tiivistämätön vesiuutos kasvista = E
- Kamomilla *Matricaria chamomilla* 9.3.2026, kaikki maanpäälliset kasvinosat = E
- Keltamo *Chelidonium majus* 12.2.2026, maanpäälliset osat = R
- Tyrni *Hippophae rhamnoides* 19.1.2026

Luonnonkasvien elintarvikekäytössä huomioitavaa

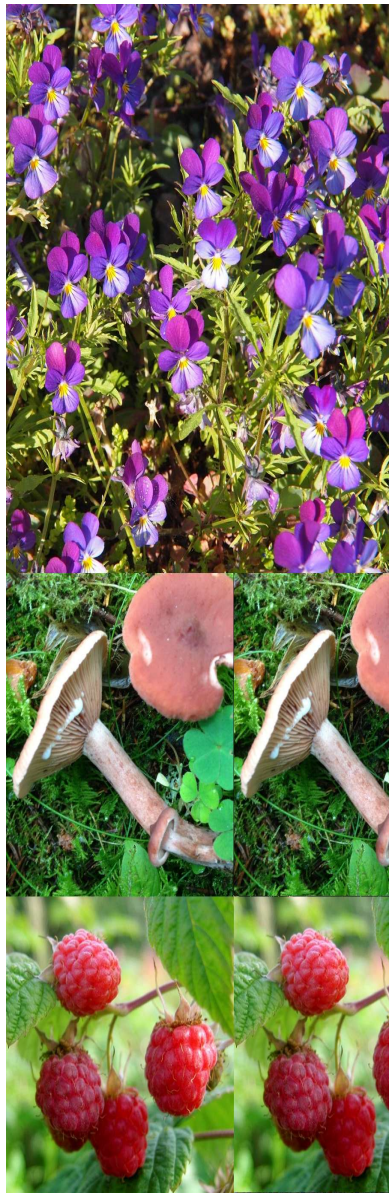
- **Lajintunnistus** > kerätään juuri sitä oikeaa lajia (koskee luonnonkasveja ja erityisesti sieniä)
- Lajien **uhanalaisuus** > ei kerätä uhanalaisia lajeja
- Poiminnan **kestävyys** > kuinka paljon luonnonkasvustot kestävät poimintaa
- Laajemmassa käytössä raaka-aineen **viljely** on järkevää
- Kaupallisessa käytössä yrittäjä vastaa tuotteen **turvallisuudesta**
- Varmista kasvin ja kasvinosan soveltuvuus elintarvikekäyttöön elintarvikevalvonnasta
- Jos suunnittelet tuotetta vientiin, varmista vientimaan käytännöt etukäteen

Interreg
Co-funded by the European Union
Northern Periphery and Arctic
CHARGE

Lisää tietosi hakupalveluun

https://www.arktisetaromit.fi/ilmoita-tietosi-hakupalveluun/

Kiitos!

Matleena Pulkkinen
matleena.pulkkinen@arktisetaromit.fi
p. 044 902 3629
https://www.arktisetaromit.fi/

Interreg
Co-funded by the European Union
Northern Periphery and Arctic
CHARGE

Arktiset Aromit ry – yli 30 vuotta yhteistyötä luonnontuotealan hyväksi